

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:
 a magyar birodalomban és Ausztriában:
 Egész évre 4 kor.
 Fél évre 2 kor.
 Negyed évr 1 kor.
 Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.

— Egy petítség hirdetés ára 20 fillér. —

A német birodalom államaiba egész
 évre 6 korona.

Európa egyéb államaiba és Amerikába
 egész évre 8 korona.

Krisztus Urunk a kalászkok közt.

A szerb király házasodik.

Sándor, a szerbek fiatal királya eljegyezte magának özv. Masinné asszonyt, anyjának volt udvarhölgyét és el van határozva, hogy feleségül is veszi. Ez a hír, melyet e hét elején közölt a szerb hivatalos ujság, nagy meglepetést szült egész Európában, de főleg Szerbiában.

Ugy látszik, egy idő óta, mintha a levegőben rejlene az az új szokás, hogy fejedelmi személyiségek velük nem egyenrangú nőket vesznek feleségül. A fiatal szerb király, mondhatni Ferencz Ferdinándnak Chotek Zsófiával való házassága révén kapott kedvet, hogy ő is elvegye azt a ki szíve választotta s a kivel — mint a szerb ujságok írják — már évek óta tart viszonyt.

Csak hogy egy kis különbség van a dologban. Ferencz Ferdinánd trónörökös házassága ideálisnak mondható. Szerették egymást, egymáshoz illőek; Chotek Zsófia még leány; kor-különbség alig van köztük. Sándor király menyasszonya azonban özvegy asszony, egy volt mérnöknek özvegye, már nem fiatal, 42 éves, míg a király csak 24 éves; évek óta viszonyt tart fenn vele. Ezek mind oly körülmények, melyek e házasságot nem valami ajánlatos világításba helyezik.

Egy királynak, ki hivatalosan van országa és népe boldogsága fölött örködni, kinek mindenben jó példával kell előjárni, kinek a trón fényét és méltóságát fenn kell tartani úgy befelé, mint kifelé, az nem köthet úgy szundambundam házasságot kénye-kedve szerint, akár mi közönséges halandók. Neki számolni kell azzal az állással és hivatással, melyet betölt.

A mint említettük egész Európát, de főleg a szerbeket igen kinosan lepte meg a dolog. A király nagy óvatossággal készítette elő az eljegyzés dolgát; nem tudott róla senki, csak ő és jegyese. A múlt szombaton adott udvari vacsorán jelentette be az esetet minisztereinek, a kik nyomban lemondtak mind. Titkára, kinek a néphez szóló kiáltványt kellett megfogalmaznia, szintén megvált állásától. Apja Milán Karlsbadból, a hol a hír vételekor tartózkodott, a következőket táviratozta fiának: „Mint apa sajnálom e lépést, melyet tettél, s mint a hadsereg főparancsnoka czennel lemondok állásomról.“ Lemondtak még sokan a főméltóságokról s Sándor király hiába fárad napok óta, nem bír új minisztériumot összeállítani. Elhagyta mindenki, csak mátkája nem. Ez pedig az országban észlelhető nagy elégedetlenséggel szemben nem nagy támaszt nyújthat Sándor királynak.

A szerb nép nagy megaláztatását látja ab-

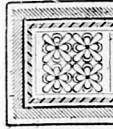
ban, hogy királya régi kedvesét veszi el, egy özvegy nőt, a ki majd husz évvel idősebb nála. Továbbá nem ok nélkül félnek, hogy az Obrenovics-dinasztia kihal, miután a menyasszonynak első férjével sem voltak gyermekei.

A bur háborúhoz jött Khina veszedelme s most alighenem hozzájő Szerbia baja. Mert ne higgyük ám, hogy bennünket e dolgok közlebről nem érintenek. Szerbia közvetlen szomszédunk s vele állandóan nagy kereskedelmi érdekek tartanak kapcsolatban. Ha már most a nép elégedetlen, a politikusok és pártok viszályt támasztanak, nem lehet tudni, a közel jövőben mire fejlődnek a viszonyok Szerbiában. Milán feszült viszonyban van fiával, ellenzi a házasságot, a mellett nagy befolyása van a hadseregre, melynek eddig főparancsnoka volt, mely igen megkedvelte. Ő tehát mindent el fog követni, hogy fia házasságát megakadályozza s nem lehet tudni mily eszközököz nyul tervének kivitelében, a melyek esetleg a mi érdekeinket is érinthetik.

Sándor király ma még makacsul el van határozva, hogy feleségül veszi özvegy Masinnét s egyre-másra bocsátja el a vele együtt nem érző politikusokat és hivatalnokokat szolgálatából, nem gondolva vele, hogy mindmennyi ezután még inkább ellenese lesz. A fiatal király ma még tulbecsüli erejét, de végre is — reméljük — számolni fog az általános áramlattal és népe kívánságával s felbontja az özvegygyel való eljegyzést, a mely frigy úgy sem volna állandó boldogságot hozó sem őreá, sem népére. Hiába, nem egymáshoz valók. Ő a fiatal, tapasztalatlan király, amaz meg az éltes, nagyon is tapasztalt nő, kinek már a királyllyal eddig is folytatott viszonya kedvezőtlen világításba állítja őt mint nőt s lehetetlenné teszi, hogy esetleges házassága a királyllyal köztetszéssel találkozhatson.

Sándor királynak pedig főtörekvése legyen országban békét teremteni, az amugy is állandó politikai és anyagi zavarral küzdő Szerbiát a teljes elzüléstől megmenteni, saját trónját megszilárdítani. Erre pedig a kilátásba helyezett frigy sehogysem alkalmas.

Mint a királynak nem a saját személye kényelmét, nem saját élvezetét kell szem előtt tartani, hanem mindenkor országáét. Tapintatos, helyesen megválasztott házasságok által királyok már sok esetben hasznos szolgálatokat tettek országuknak és népüknek. A Masinnéval való házasság azonban egyedül a király személyes ügye marad, ebből az országra semmi előny, sem anyagi sem erkölcsi nem fognak származni.

A P
számunkba
tartani mag
a politikai
szerre azo
ugyanis el
Esztergomb
mányt pedi
e hét elejé
társával n
primásnál é
szerint a k
söt 5000 k
hozására é

Körle

Jolleh
bárki, szer
tartása és
hogyminde
nak védelm
gény sorsua
körül van
rulkak rá a
eszközrel s
az államra
dolgot rész
hogymaz áll
mával vegy
tisztességes
kodik jobb
nak, kik tév
izgattatva,
is erőszakos
tekintélye s
sok köréből
től a megra
A tu
esekélynek
kásoknak;
önkéntesen
lamilag orv
a munkátad
reskedelem
desen erős
közökét is
Mástré
teles a mun
lélek javai s
szükségessé
nál kevésbb
zódásra és

POLITIKAI HIREK.

A kormány a kereszténység jubileumán. Mult számunkban hirt adtunk róla, hogy a kormány távol akarja tartani magát az esztergomi jubileumi ünneptől, sőt még a politikai hatóságokat is utasította a távolmaradásra. Egyszerre azonban nagy változás történt. Ő felsége a király ugyanis elfogadta a jubileumra szóló meghívást s magát Esztergomban egy főherczeggel fogja képviseltetni. A kormányt pedig utasította, hogy szintén jelenjék meg. Így hát e hét elején Széll Kálmán miniszterelnök egyik miniszter-társával megjelent Balatonfüreden a bíbornok herczeg-primásnál és megbeszélte vele a megjelenés módozatait. Hír szerint a kormány összes tagjai jelen lesznek a jubileumon, sőt 5000 koronát is utalványozott a kormány az utak rendbehozására és a diszitési költségekbe való hozzájárulásra.

Körlevél a munkások helyzetéről.

Rerum novarum.

(Folytatás és vége.)

3

Jellehet az államnak minden ember jogát, legyen az bárki, szentül meg kell ővnia s az igazság alanság távol-tartása és esetleg megtartása által arról is gondoskodnia, hogy mindenki megtartsa a magát: mégis az egyesek jogainak védelmében különösen az alsóbb osztályokra s a szegény sorsuakra kell tekintettel lennie. A gazdagok amugy is körül vannak vére-saját védőbástyáikkal s így kevésbé szorulnak rá az állami oltalomra; míg a szegények, kik semmi eszközzel sem rendelkeznek érdekeik védelmére, egyedül az államra támaszkodhatnak. De itt néhány nagyfontosságú dolgot részletesen kell szemügyre vennünk. A fődolog az, hogy az állam a magántulajdont a törvények hathatós oltalmával vegye körül. A munkások legnagyobb része ugyan tisztességes munkával, mások jogainak sérelme nélkül, paroklik jobb sorsra jutni, de azért nem csekély számmal vannak, kik téves nézetekkel eltelve s ujtási vizsketeg által izgattatva, minden áron zavart akarnak előidézni s társaikat is erőszakoskodásokra bírni. Itt lépjen fel tehát az állam tekintélye s megfélekvén az izgatokat, távoztassa el a munkások köréből a méltelyező fondorkodást s a jogos birtokoktól a megraboltság veszedelmét.

A túlságosan hosszú vagy fárasztó munka vagy a csekélynek tartott bér nem ritkán okot szolgáltatnak a munkásoknak, hogy a munkából közmegegyezéssel kiálljanak s önkéntesen szüneteljenek. Ezen gyakori és súlyos baj általában orvoslandó, mivel a szünetelés ezen neme nemcsak a munkaadókat és munkásokat károsítja meg, hanem a kereskedelemnek s a közjónak is ártalmára van s mivel rendszer erőszakoskodással és zavargásokkal jár, gyakran a közbékét is veszélyezteti.

Másrészt az állam egyik-másik praktikus irányban köteles a munkások érdekeit megóvni: első helyen állnak a lélek javai s ezzel összefüggésben az ünnepi munkaszünet szükségessége. De ne értse ez alatt senki a benyélést, s annál kevésbé azon téltenséget, melyben sokan csak a tobdódásra és pazarlásra való alkalmat látnak, hanem azon pi-

henést, melyet a vallás megszentel. A vallás által megszentelt nyugalom elvonja az embert a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaitól, hogy figyelmét az örökkévalóságra terelje s az Isten köteles tiszteletére serkentse.

A külső javak oltalmát illetőleg az állam első feladata, kiragadni a szegény munkásokat azon kapzsi emberek zsarnoksága alól, kik telhetetlenségükben az embert élettelen jószágnak nézik. Sem az igazságosság, sem az emberi érzés nem engedi a munka oly mértékű fokozását, mely a lelket eltompítja s a testet agyonsanyargatja. Valamint a természetnek, úgy a munkaképességnek is megvannak határai, melyeket nem szabad átlépni. Növeli ugyan e képességet a gyakorlat, de csak akkor, ha koronként szünetel és pihen. A napi munkánál tehát gondoskodni kell, hogy az több órára ne terjedjen, mint amennyit az erők elviselnek. Hogy pedig mennyi legyen a pihenés ideje, azt a munka természete, a helyi- és időviszonyok s a munkások testi ereje alapján kell megítélni.

Akik köveket fejtenek, vasat és érczet ásnak, azok munkáját, mivel nehezebb s az egészségnek ártalmasabb, az idő rövidségével kell enyhíteni. Az évszakra is kell tekinteni; vannak ugyanis munkák, melyek egyik évszakban könnyen elvégezhetők, míg máskor vagy lehetetlenek vagy a legnagyobb nehézséggel járnak. Végre amit a meglelt, egészséges férfi elvégezhet, azt nem szabad nőtől vagy gyermektől követelni. Sőt éppen a gyermekeknél nagyon kell vigyázni, hogy addig ne kerüljenek a műhelybe, míg a kor testüket és szellemüket eléggé ki nem fejlesztette. A gyermekkorban zöldelő hajtásokként sarjadozó erőket a korai megfeszítés elhervasztja s így minden tanításnak és nevelésnek szárnyát szegi — Továbbá bizonyos foglalkozások kevésbé felelnek meg a nőknek, kik első sorban a házi munkára vannak hivatva; ezen munka nemcsak nagyban védelmezi a női nem méltóságát, hanem természeténél fogva meg is felel a gyermekek nevelésének s a család boldogságának. Általánosságban pedig az állapítandó meg, hogy a munkásoknak annyi pihenés elegendő, amennyi szükséges a munka által felhasznált erők visszaszerzésére, mert a munka által elcsigázott erőt a pihenés fogja visszaadni. Minden szerződésben tehát, melyet a munkaadók a munkásokkal kötnek, ezen föltétel, ha nincs is kitéve, alattomban értendő, hogy a munkaszünet mindkét neméről kellőleg intézkedjenek; másképen nem is lehetne tisztességesen szerződni, mert azon kötelek elhanyagolását, melyekkel Istennek vagy önmaguknak tartozunk, igérni vagy követelni egyaránt tiltva van.

E helyen egy nagyfontosságú dolgot kell érintenünk, melynek megértése szükséges, hogy akár az egyik, akár a másik részén hiba ne essék. A munkabér ugyanis szabad megegyezés útján szokott meghatározatni s ennél fogva úgy látszik, hogy a munkaadó megadván a kikötött bért, eleget tett köteletségének és semmi egyébbel nem tartozik, az igazságosság pedig csak akkor sérülne meg, ha vagy az ur tagadná meg a meghatározott bér kifizetését, vagy pedig a munkás vonakodnék a kikötött munkát teljesíteni; ily esetekben e szerint jogos volna az állami hatalom közbenjárása, hogy kinek-kinek jogát megvédelmezzze, de ezeken kívül nem.

Ez okoskodást méltányos megfontolás után nem egykönnyen s nem is egészen fogjuk helybenhagyhatni, mivel az nem minden izében tökéletes; hiányzik belőle egy nagyfontosságú tekintet figyelembevétel. Dolgozni ugyanis annyit tesz, mint a különféle élrtszükségletekhez s kivált az ön-

fentartáshoz megkivántatott eszközök megszerzése végett munkálkodni. „Orczád veritékével eszed a kenyeret.” (Móz. I. 3, 19.) Ennélfogva az emberi munkának természetből fogva két lényeges oldala van, az egyik az, hogy személyes, mivel a cselekvési képesség a személyben rejlik s teljesebb az illető sajátja, ki azt gyakorolja s következőleg az ő hasznára is van rendelve; a másik az, hogy szükségesség, azon oknál fogva, hogy az embernek a munka gyümölcse szükséges az élet fentartására, az élet fentartását pedig maga a dolgok természete, melynek okvetetlenül kell engedelmessé válnunk, követeli. Ha már most a munkát, csak azon szempontból tekintjük, amennyiben az személyes, nem szenved kétséget, hogy a kézművesnek joga van a kikötött bér mértékét bármily csekélyre szabni; valamint ugyanis szabadakaratból végzi a munkát, úgy szabadakaratából meg lehet elégedve bármily csekély bérral, sőt bér nélkül is. De egészen másképp ítélünk, ha a személyesség tekintetével összekapcsoljuk a szükségességet, melyet az előbbtől csak gondolatban lehet elválasztani, nem pedig a valóságban. Mert életben maradni mindenkinek kötelessége s ez ellen vétetni bűn. Innét származik a jog mindahhoz, ami az élet fentartásához szükséges, s amit a szegényeknek csak a munka által keresett bér nyújt. Ha tehát meg is engedjük, hogy a munkátadó s a munkás szabadon egyezkedjen a bér fölött: másrészt a természetjog követeli, — s e követelése fontosabb s előbbrevaló az egyezkedők szabadságánál, — hogy a munkabér elégséges legyen a kézműves tisztas eltartására. Ha a munkás szükségétől kényszerítve, vagy nagyobb baj elkerülése végett, ennél keményebb feltételekbe belenyugszik, melyekbe akarva, nem-akarva, bele kell nyugodnia, mivel azokat ura szabja eléje, akkor erőszakot szenved, mely az igazságossággal ellenkezik.

De hogy ezen s más hasonló ügyekben, milyenek az egyes iparágakban a munkaidő meghatározása, a munkások egészségére vonatkozó óvintézkedések, illetéktelen beavatkozás ne történjék, ami annál inkább kerülendő, minél változóbbak a dologi, helyi- és időköri körülmények: azért célszerűbb ezeket azon később említendő testületekre bízni vagy pedig más módot kell keresni, melyen a munkások érdekei ha kell, az állam védelme alatt is, kellő tiszteletben tartassanak. — A józanabb munkás könnyen fog takarékosághoz szokni, ha úgy fizetik, hogy magát, nejét és gyermekeit tisztességesen elláthassa s arra fog törekedni, amire maga a természet is inti, hogy levonva a szükséges kiadásokat, valamije megmaradjon, amiből idővel egy kis vagyonra szert tegyen.

Végül maguk a munkátadók s a munkások is sokat tehetnek oly intézmények által, melyek a szegényeket kellő segélyben részesítik, s a két osztályt egymáshoz közelebb hozzák. Ide számíthatók a kölcsönös segélyezésre alakult szövetkezetek és egyéb intézkedések, melyek a munkásnak, nejének és gyermekeinek véletlen szerencsétlenség, betegség vagy halál esetében való biztosítására alakultak s végül a fiúk, leányok, ifjak és elagottak védelmére alapított intézetek. De az első helyen állnak ezek közt a munkások szövetkezetei, melyek a többi intézményeket nagyobb mértékben magukban foglalják. A csehékben szövetkezett kézműveseknek apáink idejében sokáig igen jól ment dolguk s nemcsak nekik vált nagy előnyükre a szövetkezés, hanem nagy befolyással volt az ipar erelésére és fejlődésére is, mint ezt számtalan műemlék tanúsítja.

Napjainkban a csehéket s másféle szövetkezeteket az

előhaladott kor megváltozott szokásai s fokozott mindennapi igényei szerint kell átalakítani. Igen dicséretes és praktikus irányzatra vall, hogy mindenfelé alakulnak ily szövetkezetek, részint tisztán a munkások köréből, részint különböző osztályok tagjaiból s csak óhajtható, hogy számuk és befolyásuk növekedjék. . . . Hogy sok ezek közül honnan veszi eredetét, mit akar s mily utakon jár, azzal e helyen nem foglalkozunk: de elterjedt nézet, mit számos tény igazol, hogy azokat többnyire titkos szereplők vezetik és pedig oly irányban, mely sem a kereszténységgel, sem az állam üdvével meg nem egyezik, oda törekedvén, hogy az egész termelést hatalmukba kerítsék s azokat, kik velük szövetkezni nem akarnak, anyagilag tönkretegyék. — Ily körülmények közt a ker. munkások csak kettő közt választhatnak: vagy belépni oly társulatokba, melyek vallásos meggyőződésüket veszélyeztetik, vagy pedig maguk közt társulatokat alakítani s erőiket azon célból egyesíteni, hogy magukat amaz igazságtalan és türelmetlen erőszakoskodás ellen megvédjék. S hogy e kettő közül az utóbbi választandó, a fölötti kétség nem lehet azok közt, kik az ember legfőbb javait a végső veszedelemnek kitenni nem akarják.

Kiváló dicséret illeti azokat közülünk, kik helyesen fogván föl korunk igényeit, azt tanulmányozzák és megkísérik, miképen lehetne tisztességes uton a szegényeket jobb sorsra juttatni? Elválván védelmüket, családi s egyéni jóllétük emelésén fáradoznak; méltányos alapokra igyekeznek fektetni a munkásoknak a gazdagokhoz való viszonyát, s mindkét részben táplálni és erősíteni iparkodnak a kötelességérzetet s az evangélium parancsolatai iránt való engedelmességet, mely parancsolatok az embert a mértékletlenségtől s élvezetvágytól visszatartják, minden túlzást tiltanak s az emberek és viszonyok legnagyobb különbsége mellett is, a társadalom összhangját létesítik.

Világos, hogy első sorban a vallás-erkölcsi tökéletesedésre kell tekintettel lenni s a társulatokat főképen ez alapon szervezni. E nélkül ugyanis más irányban fejlődőnek s azon társulatoknál, melyek a vallással nem törődnek, nem sokkal lennének jobbak. . . . A társulati tisztségek, hivatalok a közjóra való tekintettel töltendők be, még pedig úgy, hogy a tagok különfelesége ne csorbítsa az egyetértést. Miért is szükséges a kötelességeket okosan felosztani és világosan meghatározni, hogy senki jogtalanságot ne szenvedjen. A közös vagyon tisztán kezeltesse, hogy az egyesek szüksége határozassa meg az adandó segély mértékét; az urak jogai és kötelességei a munkások jogaival és kötelességeivel kell összhangba hozandók. Ha valaki az egyik osztályból bármi által is károsítva érzi magát, mi sem kívánatosb, mint hogy legyenek ugyanazon testületből okos és feddhetetlen férfiak, kiknek ítéletére a társulati szállyok a vitás ügyek elintézését bizzák. Ara is nagyon kell vigyázni, hogy a kézműves munkában hiányt sohasse szenvedjen s a munka után annyi bér járjon, hogy magát ne csak a munkaközben előforduló balesetek idejére, hanem betegség, aggkor s bármily szerencsétlenség esetére biztosíthassa.

Ezek a törvények, ha jóakarattal léptetnek életbe, a szegények jóllétéről és üdvéről eléggé gondoskodnak, sőt a katolikusok szövetkezetei nem csekély befolyással lesznek az állami jóllét emelésére.

Vendéglőkben, korcsmákban, kávéházakban, kávémezőkben, borbélyüzletekben, fürdőhelyeken, egyletekben stb. kéréteket és követeléseket a Magyar Néplapot.

„Szűz Mária”
műve

E s.
gadjon fe
van arra,
folyamon
fejzése é
a szerzet
határozha

Fem

czéla ala
lékü IX.
időkre sz
lönbség
szerzetesr

A tagok
melyben
az Úr Jéz
sültek. Az

Bele

az, hogy
ben áll,
közremük
papokat a
ges munk
oszlának :

1.

vagy éven
nek egy s
mát e cze

2.

tizenkét
adományt
jék. Ugy
is hálásan

3. J

természet
ket, ruhar
koronát a
zetbe, ha
1000 kor
végezheti,
doskodva
mindenkor

Lelk

adomány
tényét vég
nagyobb j
képezetetés
a kereszté
mindazon
az ifjak a
mise muta
és szent a

Don Boscónak

„Szűz Mária, a Keresztények Segítségé” című szeretet műve azok kiképzésére, kik előbbrehaladott korban éreznek a papi pályára hivatást.

E szeretetműnek célja az, hogy olyan ifjakat fogadjon fel és támogasson, kiknek komoly elhatározásuk van arra, hogy magukat alkalmasan berendezett tanfolyamon a papi pályára kiképezzék. Tanulmányaik befejezése és tényleges hivatásuk megállapítása után akár a szerzetesi életre, akár a külföldi hittérítői működésre határozhatják el magukat.

Fentartási eszköz. — E szeretetművet külön e célra alakult egyesület tartja fenn, melyet boldog emlékű IX. Pius pápa áldásában, ajánlásában és örök időkre számos kiváltságban részesített. Mindenki különbség nélkül: férfiak, nők, gyermekek, társulatok, szerzetesrendek, nevelőintézetek stb. lehetnek tagjai. A tagok egy egészen különös társulatot képeznek, melyben méltán láthatjuk az Isten munkatársait, kik az Ur Jézus Krisztus országának kiterjesztésére egyesültek. Az is beléphet, a ki nem szalézi munkatárs.

Belépési feltételek. — Az első és legfőbb feltétel az, hogy valaki igazán óhajtsa, a mennyire tehetségében áll, eme legnemesebb szeretetmű létesítésében közreműködni, mely az anyaszentegyháznak jó és buzgó papokat akar szerezni. Hogy mindenki ebben a főséges munkában résztvehessen, a tagok három csoportra oszlanak:

1. Pártolótagok azok, kik havonként 10 fillért, vagy évenként 1 koronát adnak. A papok eleget tesznek egy szent mise elmondásával, melynek stipendiumát e célra átengedik.

2. Levelezőtagok, kik a 12 apostol tiszteletére tizenkét pártolótagnak élén állanak, hogy a szeretet-adományt átvegyék és a mű fővezetőségének beküldjék. Ugy ezt, valamint egyéb legcsekélyebb adományt is hálásan fogadnak el a levelezőtagok.

3. Jötevők azok, kik tetszésük szerint pénzt vagy természetbeli adományokat nyújtanak, pl. élelmiszereket, ruhásműveket, könyveket stb. A ki évenként 350 koronát ad, egy tetszés szerinti ifjut küldhet az intézetbe, ha az a feltételeknek megfelel. Ha az adomány 1000 koronára rug, akkor az egész gymnasiumot elvégezheti, ha egyébként ruházataról, tanszerekről gondoskodva van. Beleértve ezeket is, a kívánt, egyszer-mindenkorra lefizetendő összeg 1200 korona.

Lelki javak. 1. A ki ez ügyet a legcsekélyebb adománnyal is előmozdítja, a jótékonyság egy nagy tényét végzi páli szent Vincze szerint, a ki nem ismer nagyobb jócselekedetet, mint hogy valaki egy pap ki képeztetésében közreműködik. 2. Naponta Szűz Máriáról a keresztények segítségéről nevezett templomban és mindazon templomokban és kápolnáknban, a hol ezek az ifjak az istentiszteletben résztvesznek, egy szent mise mutattatik be, mely alatt ezek jötevőikért imáikat és szent áldozásaikat följánlják. 3. Minden tag mind-

azokban a szent misékben és jócselekedetek érdemeiben részesül, melyeket az ő közreműködésükkel kiképzett papok szereznek. Ez által teljesebbé mennek rajtuk sz. Agoston szavai: Animam tuam salvasti, animam tuam praedestinasti. Lelket mentvén meg. saját lelked üdvösségét biztosítod. 4. Ezen kívül azokban a bucsúknban részesülhetnek a tagok, melyeket IX. Pius pápa 1886. május 9-iki brevejében biztosított a tagok számára, mely bucsú a következők: a) teljes bucsú a halál óráján; b) egyszer havonként teljes bucsú, mely a tisztító helyen szenvedő lelkekért is felajánlható, ha a tagok egy tetszés szerinti napon egy nyilvános kápolnában vagy templomban a szentségekhez járulván a pápa szándékaira imádkoznak; c) mindazok a teljes és nem teljes bucsúk, melyeket a harmadrend tagjai sz. Ferencz ünnepein és templomaiban nyervehetnek, ha a tagok szalézi sz. Ferencz ünnepein a szalézi szt Ferencz társaságának templomait látogatják.

Gyakorlati utasítások.

1. Minden városban és faluban találkoznak egyének, kik szívesen adnak havonként 10 fillérnyi alamizsnát vagy évenként egy koronát; minden csak azon fordul meg, hogy valaki őket felkeresse, a mű szentségét és fontosságát, valamint a vele kapcsolatos lelki előnyöket nekik megmagyarázza és részvétüket kikérje. Ez a feladata minden szalézi munkatársnak, akár férfi, akár nő, különösen azonban az egyházmegyei igazgatóknak és vezetőknek, kik ismerőseik, rokonaik között mindig találnak segítő társakat.

2. Azoknak, kik tetemesebb vagyis 350—800 koronáig terjedő adományokkal működnek közre: az intézmények vezetője, jötevők számára kiállított okmányt küld egy köszöntőlevél kíséretében. Azon esetre, ha a levelezőtagok hasonló jötevőket találnak, arra kéretnek, hogy erről az igazgatókat tudósítsák.

3. Ha a jötevők nem ajánlhatnak oly ifjut, ki a papi pályára lépni kíván, akkor nekik az intézet igazgatója, kihez jóakaratu ifjak részéről számos folyamodvány érkezik, előterjeszthet olyat, ki azután egész életén át imádkozni fog jötevőjeért.

Hogy valaki levelezőtag legyen, elég ha 12 tagnak adományát összegyűjti. Reméljük azonban, hogy jóakaróink utat-módot fognak találni, hogy több csoportnak élén álljanak.

5. Nagyon kéretnek a levelezőtagok, hogy a tagok vezeték- és keresztnévét pontosan beküldjék Turinba, hogy azok fönnakadás nélkül az intézmény főkönyvébe bevezethetők legyenek; azon felül kéretnek, hogy a havi gyűjtéseket, a hol ezek történnek, pontosan eszközöljék.

6. Mihelyt a levelezőtag gyűjtőive egészen vagy részben megtelt, vagy kilátásai már nincsenek, hogy többen beiratkozzanak, aláírásával és pontos címével ellátva küldje be 25 filléres levélbélyeggel a következő címre: Al Reverendissimo Signore Don Michele Rua, Superiore Generale della Società Salisiana, Via Goto-

lengo, 32. Turin, Italia. A pénz is e czimre küldendő.

7. Gyűjtőivekért az intézet főnökéhez vagy a Szalézi Értesítő szerkesztőjéhez lehet fordulni.

8. Azon reményben, hogy ez a mű különösen az egyházmegyei igazgatókban és vezetőkben buzgó pártolókra fog találni, a jó Isten és a boldogságos Szűz Máriát, a keresztények segítségét, kérjük, hogy gazdag áldásaikkal halmozzák el őket.

Tervezet

azon felnőtt magyar ifjak számára, kik a papi pályára és a szerzetesi életre éreznek magukban hivatást.

A cél.

Páli szent Vince mondja: „Nem tehetünk nagyobb jót, mint ha valakinek pappá való kiképzetésében közreműködünk. És éppen napjainkban érezzük a papok nagy hiányát és különösen napjainkban mindinkább sürgetőbbé válik xaveri szt. Ferencz e felhívása: „KüldjeteK segítségünkre hithirdetőket.“ Az ország hite, erkölse, anyagi és szellemi jóléte rohamosan hanyatlak; a társadalmat felforgató tanok terjednek és a tévutra vezetett nép hitével mindenét elvesziti. Az anyaszentegyháznak nincsenek elegendő papjai, s e baj orvoslására szolgál Don Boscónak „Szűz Mária, a keresztények segítségéről“ nevezett szeretetmüve.

Don Boscó figyelemmel kísérte növendékeinek bizonyítványait és arra a tapasztalatra jutott, hogy 10 ifju közül, kik már azzal a szándékkal kezdtek meg tanulmányaikat, hogy papokká lesznek, átlag csak egykettő vált be és érte el a felszentelést; míg ellenben azok közül, kik előbbrehaladt korban léptek be, 5—10 is alkalmasnak találtatott az egyházi rend felvételére. Azt is tapasztalta, hogy ezek, a fiatalabbaktól különválasztva, megrövidített tanfolyam mellett sokkal rövidebb idő alatt és csekélyebb költséggel végezhettek tanulmányaikat és érthették el céljukat. E növendékek „Szűz Mária fiainak“ nevezetnek; az intézmény: „Szűz Mária, a keresztények segítése, fiainak műve későn hívottak számára.“ Ő szentsége IX. Pius pápa végleges jóváhagyta és áldásában részesítette mindazokat, kik az ilyen ifjak kiképzését előmozditják. Az intézmény eddig felmutatott eredménye nagyon vigasztaló. Azoknak száma, kik tanulmányaikat befejezték, nagyon figyelemreméltó; mind ezek Európában és a többi világrészben, mint buzgó papok működnek. Ez által felbátorítva nemcsak folytatják a szalézi papok e művét, hanem a lelkipásztoroknak és mindazon buzgó katolikusoknak jóindulatába ajánlják, kik az anyaszentegyház felvirágzását szívből óhajtják.

Don Rua, Don Boscó utódja, azon feltevésében, hogy a magyar ifjak között is vannak olyanok, kik a papi pályára éreznek hivatást, megalapította a Salesianum Hungaricumot, mely intézetben kizárólag magyarok fognak kiképzést nyerni. Minden nagyobb nemzetnek már van ilyen: a németeknek Penangóban, a

lengyeleknek Lombriaszoban, a slovéneknek Guorgnében, az angoloknak Ivreában. A magyaroké Turin közelében van elhelyezve. A ki bővebb tudósítást akar, forduljon egyenesen Al Reverendissimo Signore Don Michele Rua, Oratorio Salesiano, Via Cottolengo, 32. Torino (Olaszország.)

Felvételi feltételek.

Minden ifjutól, a ki az intézetbe felvételt akar, megkivántatik:

1. Hogy feddhetetlen családnak tagja, erős, egészséges és jó jellemű legyen. Legszivesebben egész 30 éves korig fogadunk be pályázókat, különösen olyanokat, kik a katonai kötelezettségnek eleget tettek. Akinek kora vagy anyagi helyzete kivételt igényel, sziveskedjék egy levélben Don Rua urhoz az egyetemész főnökhöz Turinba fordulni.

2. Bizonyítványt hozzon plébánosától feddhetetlen életéről, az egyház parancsainak pontos teljesítéséről, mely bizonyítványban egyszersmind meg legyen említve, hogy az illető a papi vagy szerzetesi pályára akar lépni.

3. Legalább a népiskolák eredményes befejezéséről hozzon bizonyítványt.

4. A folyamodványhoz a következő okmányt csatolja:

- a) születési, keresztelési, bérnálási bizonyítványt;
- b) oltási és orvosi bizonyítványt;
- c) iskolai bizonyítványt;
- d) a világi hatóság részéről nőtlenégi bizonylatot; ha betöltötte a 18 évet;
- e) a folyamodónak vagy egy jötevőjének kijelentését arra nézve, hogy a felmerülő, alább felsorolt költségeket fizeti.

A tanfolyam és az eltartás költségei.

1. A tanfolyam a gymnasium tanterve szerint igazodik, de a tanítás csak a latin, olasz, magyar nyelvekre, a görög nyelv elemeire, aztán a történelemre, földrajzra és számtanra szorítkozik.

2. Hogy a növendékek magukba szívják az önfelelőadás és munka szellemét, mely a szerzetesi hivatás alapföltétele, kisebb házi munkák végzése is kötelességökké lesz tévé.

3. Don Boscónak szándéka szerint a tanítás ingyenes. A szalézi tanerők megelégesznek azzal, hogy Isten nagyobb dicsőségére és az ifjuság lelki javára dolgozhatnak. De hogy a felmerülő élelmezési költségek fedeztessenek, negyedévenként előre, havi 30 korona fizetendő. 1000 korona egyszeri és előleges lefizetése mellett az egész gymnasium elvégezhető. Ezzel az a kedvezmény jár, hogy a növendék szükség esetén egy osztályt megismételhet. Ez összegben befoglaltatik az élelmezés, lakás, az egész oktatás, ének- és zeneiskola, beretválás.

4. Minden ruha, lábóeli, igazítás, könyvek, taneszközök stb. valamint az orvosságok és orvosi kezelés költsége a növendéket terheli még azon esetben is, ha

az eltar
havonki

5.

smind f

belépés

azon e

töltene

6.

letenni,

7.

figyelem

natik; é

gyanánt

8.

haza ne

9.

fogadhat

nem az

10.

nyér; de

ben, egy

mint esü

nára: ke

11.

fizetnek.

12.

pedig s

mert ké

nek juni

megtörté

Az

korona é

doskodik

Mir

czimre

Michele

Torino,

vélben le

mert a f

dolgában

nökhöz.

Sok

get. Külön

mondta a

oszt miko

szokott le

hát azt ta

fogni. Ugy

ötet lenéz

az eltartás költségei alól fel volna mentve. A mosásért havonként 1 korona 50 fillér fizetendő.

5. Az ágy, a szalmazsák használatáért, egyszer-smind felvételi összeg gyanánt 15 korona fizetendő a belépés alkalmával, mely összeg vissza nem adatik azon esetben sem, ha a növendék csak kevés időt töltene az intézetben.

6. Továbbá szükséges bizonyos pénzösszeget előre letenni, mert anélkül a fenti kiadások nem teljesíthetők.

7. A havi számadásnál két héten aluli távollét figyelembe nem vétetik és annak költsége le nem vonatik; és a félhónapnak egy megkezdett része félhónap gyanánt vétetik.

8. A szünidőt a növendékek üdülőhelyen töltik, haza nem távozhatnak.

9. Bort vagy szeszes italokat a növendékek nem fogadhatnak el; pénzt nem tarthatnak maguknál, hanem az előjáróknak adják át megőrzés végett.

10. Az ellátás a következő: reggel kávé és kenyér; délben kenyér, leves tetszés szerinti mennyiségben, egy tál étel és bor; vasár- és ünnepnap, valamint csütörtökön gyümölcs vagy egyéb járulék; uzsonnára: kenyér; vacsorára kenyér és leves és egy tál étel.

11. Akik jobb élelmezést kívánnak, azok többet fizetnek.

12. A belépés évenként csak egyszer történik és pedig szeptember 1-től 15 ig. Ez figyelembe veendő, mert később be nem lehet lépni. A felvételi kérvénynek június, július, legkésőbb augusztus hónapokban kell megtörténni.

Az intézet az ágyat és a szalmazsákot adja; 12 korona évi díj mellett az ágyfelszerelésről is gondoskodik.

Minden levél és postaszállítmány a következő címre küldendő: *Al Reverendissimo Signore Don Michele Rua, Oratorio Salasiano, via Cottolengo, 32, Torino, Italia* (Olaszország.) A felvétel az illetővel levélben lesz tudatva. Enélkül hiábavaló lenne az utazás, mert a felvételi jegyet elő kell mutatni. Aki a fizetés dolgában kivételre szorul, forduljon az egyetemes főnökhöz.

Római levelek.

Kilenczedik levél.

Sokszor emlegetik szép Magyarországon a testvériséget. Különösen pedig követválasztáskor, mikor az ur azt mondta a parasztnak, hogy egyenlők, testvérek vagyunk. De oszt mikor vége van a választásnak, akkor rendesen vége szokott lenni az egyenlőségnek és testvériségnek is. Mert hát azt tartja a közmondás, hogy dobbal nem lehet verebet fogni. Ugyan melyik szavazó is választaná azt követnek, aki ötlet lenézi és szóba sem áll vele.

Itt Rómában Don Boszko házában is láttam testvériséget és egyenlőséget, de olyat, amelyet soha életemben még nem láttam.

Ott játszottak a fiúk a nagy udvaron: a tisztelendő urak velük együtt labdáztak. Ott sétált az udvaron a főtisztelendő házigazgató avval a szurtos kezű fiatal emberrel, a ki délelőtt még a nyomdafestékekkel foglalkozott. Egy másik papot a cipészszel láttam sétálni, a harmadikat a szabóval, mert tudnivaló dolog, hogy *Don Boszko* mindenféle tudományra nevelte az ő árvagyermekait. Akinek nagy feje volt, azt papnak nevelte vagy másfajta uraságnak; akinek pedig nem fogott az esze, azt mesterségre adta, de egyformán, hogy a mesterséget a házban taníttatta. Így lettek *Don Boszko* árváiból püspökök, papok, miszionáriusok, híres tanítók, festők, szobrászok, asztalosok, cipészek, szabók, könyvnyomtatók, kovácsok, lakatosok, óráskok, könyvkötők, papírgyárosok, fémöntők, bádigosok, kőművesek, kereskedők. És mindezt a tudományt a házban tanulták meg, és most is a házban gyakorolták. Így a cipészek egyre-másra készítik a cipőket és a városban eladják, így a többi mesteremberek is, nemcsak a ház részére dolgoznak, hanem a városi megrendeléseket is teljesítik. Így keresik meg a mindennapi kenyert. Itt a mesterembernek épp oly nagy becsülete van, mint a tudós papnak. Még *püspökök* is el-el-sétálnak az intézet gyermekeivel, szinte öröm nézni őket.

De nemcsak a mulatságnál látjuk ezt a szép testvériséget és egyenlőséget, hanem az ebédnél is. Egy ebédlőben eszik a püspök a takarítóval; ugyanazt az ételt eszi.

Mikor ezt a szép egyenlőséget és testvériséget látom, az apostolok ideje jut eszemben, mikor mindnyájan egyenlők voltak és a nagyobb nem nézte le a kisebbet.

Ahol így virágozik az egyenlőség és testvériség, ott nem hiányozhatik az igazi krisztusi szeretet sem.

Vannak ott kisebb gyermekek, vannak ott már olyanok, akik legénysorba nőttek, de a nagy éppen úgy eljárt szik a kicsinyvel, mint a magához valóval. A magunk fajta apró népségnél nem esik meg a multság egy kis atyafiságos hajbakapás nélkül. De itt nem lehet látni siró gyermeket. Itt mind jókedvűek, mind szerető arcuak. Mikor az a háromszáz és néhány gyermek labdázik, szökdecsel vagy ugrándozik, olyan lármát csapnak, mintha csak fel akarnák fordítani a házat. De mikor megszólal a csengetyű, akkor egyszerre mind elnémulnak. No ezt sem láttam sohasem. Pedig nincs bot, sem nádpálca, de még egy szál vessző sem a tisztelendő urak kezében, amitől a gyerekek félnek. Itt senki sem fél az ő elüljárójától. Bezzeg nem úgy van ez minálunk. A szegény mesterünk még nádpálcával sem tudja csendre szoktatni a gyermekeket. Még azelőtt volt, ahogy volt, mikor még nem voltak *közös iskolák*, ahol most nem egy helyen zsidó tanítja a keresztény gyermekeket a jó erkölcsökre. Most azt mondják a tisztelendő urnak, hogy kint tágas . . . A mester pedig csinál rendet úgy a hogy tud. Azt mondják az emberek mind, akik ismerik *Don Boszko* árvaházait, hogy itt még soha sem láttak semmiféle büntetőeszközt. A gyermeket meg ki sem terdepeltetik, de még haragos arcot sem mutat a tanító az iskolában.

Hát hogy van ez?

Ezt megmagyarázta egyszer *Don Boszkonak* egy papja, mikor az ő iskoláját egy angol miniszter meglátogatta. A miniszter bámulta, hogy oly sok százan vannak együtt és mégis oly nagy csend és rend van mindenütt. A miniszter csodálkozva így szólott a paphoz: „Mondja meg mi az a

títkos eszköz, amivel oly szép rendben tudja tartani a gyermekeket, mert mi is be akarjuk hozni ezt Angolországba.

Ezt nem lehet behozni Angolországba — ugymond a pap. — És miért nem? kérdi a miniszter. Azért — ugymond a pap, mert az az angolok protestánsok. Csak a katolika vallásnak van meg az a csodálatos hatalma, hogy megszelídíti a legrakoncátlanabb természetű gyermekeket is. Itt a gyermek nem a tanítótól, nem a vesszőtől vagy bottól fél, hanem a jó Istentől. — Azért nem egyszer megtörtént az is, hogy a tisztelendő tanítónak sürgősen távozni kellett az iskolából. A gyermekek az ő távolléte alatt is oly csendesen viselték magukat, mint ha benn lett volna, mert már arra vannak szoktatva, hogy az Istent mindenütt jelenlőnek hiszik: azért nem is zavarják meg a csendet, mert tudják, hogy ezt a jó Isten látná és ő nem szereti a rendetlenséget.

De hadd szóljak még a szeretetről, ami itt uralkodik. Neri Szent Fülöp úgy szerette a pujjakat, hogy még azt is megengedte, hogy a hátára ugráljanak. Valaki azt kérdezte aztán Szent Fülöptől, hogy miért engedi ő ezt meg? Amire ő így felelt: „Nem bánom én, ha fát vágnak is a hátamon, csak ne vétkezzenek.” Hát így bánnak a gyermekekkel *Don Boszko* papjai is. Ott is látjuk, hogy a tisztelendő urat az egyik gyerek jobbra húzta, a másik balra . . . De mikor aztán vége a játéknak, amit a csemetyű hirdet, akkor egy sem mozdul meg. Oly szép sorba állanak aztán, mint a katonák, aztán a tisztelendő urak vezetése alatt bemennek a templomba és ott oly szépen énekelnek és imádkoznak, mint akár az angyalok. Csakugyan angyalok is ezek egytől-egyig.

Ez a szép egyenlőség, ez a szép testvériség, ez a szép szeretet!

És tudjátok-e kedves atyámfiai, hogy mivé lettek volna ezek a gyermekek. ha *Don Boszko* és az ő papjai össze nem szedegetik őket vásár- és ünnepnapokon, nem tanítják őket a katekizmusra, nem mulattatják őket zenével, gyermekszínházakkal, játékokkal és a szórakozás egyéb neveivel.

Tudjátok-e, hogy mivé lettek volna ezek a gyermekek? Hát azokká lettek volna, aminőkké lettek Budapesten azok a subanczok, akik 12—15 éves korukban lopás és egyéb nagyobb bűntények miatt a törvénybíró előtt állanak és oly makacs feleleteket adnak, mint akár egy kiiskolázott zsivány. Ezt én magam láttam Budapesten.

Jaj ha Magyarországon is volnának ilyen *Don Boszko*k, akik összeszedgetnék azokat a szerencsétlen, nevelés és iskola nélkül csavargó gyermekeket. Oh hány becsületes urral, iparossal szaporodnék ez a szegény magyar nemzet, mely folyton fogyatkozik! Nincs e nekünk arra kilátásunk? Imádkozzunk, hogy ezek a mentők hozzánk is eljussanak. Addig is csókolom a pujjakat,

Pohos Márton.

Éljen a 30 hold adómentessége!
Éljen a házadómentesség!
Éljen a 29 pontu katolikus néppárt!!!

Katholikusok! Elvbarátaink! Terjesszék a ti lapokat, a Magyar Néplapot! Küldjétek és adjátok tovább lapunk kiolvasott számait barátaitok, rokonaitok, jó ösmerőseinek és szomszédaitoknak és buzdítsátok őket előfizetésre!

TÁRCA.

Este.

Kitekintek az esti homályba.

*A csillagok ragyogását nézem
S a csillagok derűs mosolygása
Olyan fájó, keserves most nekem.*

*Pedig egykor igaz, hogy már régen.
Gyönyörködtem a csillag fényében
Akkor, midőn kis házunk tornácán
Pihenhettem jó anyám ölében.*

*Az öröm és boldogság sugára
Ragyogta be akkor derűs arczom
S a csillagfény derengése mellett
Nem hittem el, hogy lehet fájdalom.*

*Fájdalom, bú? Hisz csak ábrándképek
Boldogságra született az ember
Ez volt álmod, a mikor merengtem,
Hogyan ragyog a nagy csillagtenger.*

*De azóta szétoszlott az álom,
Minden rózsá szúrós tövissé vált.
Minden csillag derűs mosolygása
Növelte csak szívemnek fájdalmát.*

*Árva lettem, elment tőlem messze
Kinek szíve csak értem dobogott,
Árva lettem, elhagyott örökre,
Kiért lelkem annyit imádkozott.*

*Pihenni ment, de nemcsak egyedül,
Vele tünt el minden boldogságom,
Porladozó tetemével együtt
Eltakarta azt is a sirhalom.*

*Messze vannak reményem várai.
Nincs biztos kéz, mely oda vezessen,
Nincs szeretet, mely hő sugarával
S szép szavával bátorítson engem.*

*S mégis, mégis esüggedni nem tudok,
Feltékintek a csillagos égbe
S a csillagok derűs mosolyából
Kiolvasom, van Isten az égben.*

*Van ott Isten, szerető is, jó is,
Az anyátlan árvaéknak Istene
Hozzá esdek Hozzája könyörgök
S gyógyírt lelek bús árva szívemre.*

Zalai Tihamér.

Megveri az asszonyt!

— Kép a külvárosból. —

Kinézett az ablakon.

Nem olyan ablak volt ez, melyen kíváncsian pillant be a gyarló emberi szem, fűrkészvén a muskátli piros virágai, zöld levelei mögött a hamvas üde arcot, piros ajakot s a poéták által ezerszer megénekelt se-lyempillákat, égkék színű szemeket.

Nem volt ebben az ablakban semmi. Az asszony kötényével megtörülgette az üvegtáblákat, melyeken kisebb-nagyobb foltokat hagyott a mult heti lueskos zimankos idő; a kocsikerekekről felesapodott a sár a keskeny felpincze-ablakokra (könnyű volt neki felesapodnia, az ablak arasnyira a kövezettől.)

Álmos szürke szemeivel áttekint az asszony a tul ó sori korcsma ajtajára, honnan még kicsillan a mennyezetről lecsüngő olajlámpa világa a piros függönyökön keresztül. Az asszonyka nem hallja, de sejt, hogy odaát még vigan vannak; munkára siető emberek meg-meg állanak egy pillanatra az ajtó előtt, a függöny likacsain néhány csizmadia rüvölvény akar meggyőződni a benti „állapotok“-ról. Az állapot oda-bent tegnap este óta csak annyiban változott, hogy a vendégek jó része elázott; a padon, asztal alatt alusz-szák ki a mámor, hogy, ha felébrednek, ismét újra kezdjék. Istentől, embertől elrugaszkodott, tönkrement mesteremberek, részeges, korhely díjnokok, kereskedők tarka vegyülete ez a söpredék nép, egy istent Bachust imádva szüntelen s köztük a tulsósori ház ablakánál ácsorgó türelmetlen asszony férje: Kürth Gábor.

Éjfél óta már négyszer rogyott térdre a sápadt, vézna asszonyka a borozó-szoba piszkos padozatára, keresztül kulcsolta a bortól hevült férj térdeit, könyörgő, siránkozó szavakkal hívta haza az urát, ki négyszer lökte ki a siró-rivó asszonykát az utcza sárába.

— Ilyen siró-rivó volt minden ija-fija a nyomoréknak! — mondta a részeg férj s dudolta tovább a társakkal együtt az ócska nyirettyű hangja mellett:

„Ha én nekem száz forintom volna,
Az ajtomon aranykilincs volna . . .“

Nos, hát Kürth Gábornak volt, de már nincs, elvitte a — torka.

Annak a nyomorék asszonynak gazdag minden ija-fija, ő is az volt, de elcsalták, elcsiripolták tőle mind. Elperelték, ellopták mindenét.

Az izmos kezek ökölbe szorulnak e gondolatra, felemeli a feje fölé őket:

— Nincs ott fent se igazság!

A társak összeröföntek Kürth Gábor kijelentésére s isznak tovább mert az ember enni mindig nem bír, de inni már inkább.

A pufók képü öregasszony nem akar mérni tovább: reggel van, az emberek sietnek a munkába; betéved egy-egy munkás, egy pohárka pálinkát iszik, fizet és továbbmegy a dolgára.

Lám! a józan, a becsületes munkás ember fizet azonnal; az ilyenért főnnyirasztana a pufók képü korcsmárosné három éjjel is egyfolytában s mérné azt a torokesiklandozó kotyvaléket.

Eh! az ilyen gézengúzokért nem érdemes még meggyújtani se a mécesest. Fel is teszi magában, hogy nem ad többet egy cseprét se, de mégis ad. Miért ne adna! Amit a réven elveszt, megnyeri a vámon. Egyik másik részeg lump nem fizet, hanem nagy káromkodások özöne közt veti le a kabátját, mellényét (pedig de jól esne az télen!) két három pohár keserű ital ára legföljebb nyolez krajezár, reggel ad érte a házaló tiz-tizenöt pénzt is néhány garas tiszta kamat a — vára-kozásért.

*

Megvirradt egészen.

Kürth Gáborné asszony felöltözteti azt a három csenevész szürke szemü gyereket, kivi zi őket a konyhába a kályha mellé, hadd melegedjenek az istenadták! (A pinczelakás hüvös és nyirkos nyaranta is!) A szomszédasszony gyermekágyban fekszik, négy nap óta ott tisztogatott, mosogatott Kürthné s a munka ára fejében egy kevés főzeléket, kenyeret, kávé és tejet kapott.

Főzött a gyermekeknek egy kis jó meleg kávé, nem ettek szegények meleg ételt egy hét óta; csak mindig kenyeret, azt a czóvakás, barna pékkenyeret majszolták. Istennek csudája, hogy az is került valahogy!

Mikor jóllaktak a gyerekek, azt mondta az asszony a legnagyobb öt éves Gabinak:

— Eredj át a papáért a vén Jul-hoz a korcsmába! Hivd haza, mondd, hogy főztem kávé!

Átment a fiu.

Bevitte az ital és pipafüst gőzétől telített oduba, részeg alakok heverték eszméletlenül a padokon, asztalok alatt; a belső asztalnál három négy álmos alak gunnyasztott, köztük Kürth Gábor, a papa épen ivott:

— Papa kérlek, gyere haza, iszunk egy kis meleg kávé!

Falrengető kacaj kelt a gyermek szavára. A részeg czimborák felállottak s koczintottak Kürth Gábor egészségére, feltették a fiut az asztal tetejére, beleerőszakoltak egy fél kortyot a lelket ölő szeszből:

— Légy oly lump és iszákos mint az apád! — mondta az egyik, a többi pedig kaczagott.

Kürth Gábor dühös lett. Szemei vérben forogtak. Hatalmas teste megremegett a méregtől, lerántotta a fiut az asztal tetejéről s kilökte maga előtt a korcsmából:

— Minek jöttél? Gyere, megverem anyádat úgy hogy... Megveri az asszonyt!

A széles utcán örült gyorsasággal vágattak tova a milimáris kocsik, sok nép járt már az utcán, kiki dolga után. A fiu előre futott a hiral.

Kürth Gábor kőválygó fejjel, ingatag léptekkel ment a fiu után, a kocsut során keresztülgázolva.

— Hó — hopp, vigyázz!... Kürth Gábor nem hallotta a kiáltást, megcsuszott a locs-pocstól sima kövezeten, elesett, a kerekek keresztülmentek a czombjain, a fején.

A házmester néhány arrajáró munkással bevitette a lakásba az élettelen testet, az asszony ráborult a vonagló emberre, kinek az orrán-száján ömlött a forró vére.

Nem verhetette meg a feleségét, mert megverte őt az Isten.

Egy derék ember halála. Lesújtó hírt hoztak a múlt szombat reggeli újságok. Meghalt *Mócsy* Antal, a kiváló tanügyi férfi, a nemeslelkű emberbatát, az ismert néppárti képviselő. Csenedesen halt meg kalocsai lakásán szerettei körében. Temetése nagy részvét mellett vasárnap délután ment végbe. *Mócsy* Antal 1842-ben született Szegeden, ugyanott végezte iskoláit s a tanítóképző tanfolyamot 1860-ban. Mint tanító 9 évig működött. Haynald érsek 1970-ben a kalocsai római katolikus tanítóképző-intézetnél tanárrá nevezte ki, mely intézetnek 1886-ban igazgatójává lett. 1873-ban Haynald bíbornok érsek költségén a külföldön tanulmányutat tett, meglátogatván Ausztria, Délnémetország és Svájc kiválóbb tanintézeteit. 1877-ben tevékeny részt vett a katolikus püspöki népoktatási szabályrendeleteket és tanterveket előkészítő bizottság tárgyalásaiban: majd a következő évben megindította a „Kalocsai Néplap“-ot, melyet azóta kiváló buzgalommal s kezdetől kifogástalan keresztény szellemben szerkesztett. 1887-ben a Szent-István-Társulat kezében alakult „tudományos és irodalmi osztály“-nak tagjává választott. 1889-ben Haynald bíbornok előterjesztésére a pápa a katolikus népnevelés terén szerzett érdemeiért a Nagy-Szent-Gergely-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Számos hasznos tankönyvet írt, melyek ma is közkézen forognak. Az 1896-iki választás alkalmával Tapolca választókerülete képviselővé választotta néppárti programmal. A parlamentben mindig érdeklődéssel hallgatták a zamatos magyarsággal elmondott, meggyőződéssel teli beszédeit. Legyen áldva emléke.

Értesítés. Az országos katolikus nagygyűlés tagjait van szerencsénk az utazásra nézve a következőkről értesíteni: 1. *A magyar kir. államvasutak és a kassa-óderbergi vasut vonalain* a tagok a II. osztályon III. osztályu jeggyel s a III. osztályon fél II-od osztályu jeggyel utazhatnak. Ezen kedvezmény augusztus 12-től augusztus 15-ig érvényes. A kedvezmény igénybeviteléhez az általunk kiállított tagsági jegy s igazolvány szükséges. 2. *A gőzhajón utazó tagok* augusztus 15-től, augusztus 25-ig II. osztályu jeggyel az első osztályon, III. osztályu jeggyel a II. osztályon utaz-

hatnak. Külön igazolvány nem szükséges, hanem az általunk kiállított és szétküldött „Tagsági jegyeket“ kell felmutatni. 3. *A déli vasut vonalán* augusztus hó 13-tól augusztus 24-ig a III. osztályban egy egész II-od osztályu jeggyel, a II. osztályban egy egész I. osztályu jeggyel utazhatnak oda és vissza. Vagyis csak egy jegyet kell váltaniok, mely a visszautazásra is érvényes. Itt a mi tagsági jegyeink mellett szintén külön vasuti igazolványok szükségesek, melyeket mi küldözünk szét.

Egy mulatság zsidó nélkül. A budapesti egyetem tanuló ungvári ifjak az „*Ungvári Kör*“ javára e hó 14-én a Korona Szállóban nyári mulatságot rendeztek, mely ugy anyagi, mint erkölcsi siker tekintetében fölülmulta a várakozást. Fözülmulta azért, mert a mulatság előzményei nagy vitákra adtak alkalmat, minek következménye az lett, hogy az ifjuság két pártra szakadt: *a keresztény és zsidó* pártra. Ime ez az első eset, mely a kereszténység és a zsidóság külön válasát provokálta. És dacára annak, hogy a nagy többségben lévő zsidó párt a mulatság elhalasztását sürgette azon érzékenykedése miatt, mert a rendezőbizottság két zsidó hölgyet a védnökök sorába föl nem vett, mi miatt párhaj is vivotott a levegőbe való pusztá durrogatásokkal, mindazonáltal a keresztény párt nem tágitott, *a mulatságot megtartotta a zsidók nélkül is.* Nem is volt a táncmulatságon egyetlen egy zsidó sem s így bátran nevezhetjük e mulatságot a keresztény ifjak mulatságának. De volt is ott jókedv, minek bizonyosága az, hogy reggel 5 óráig tartott a táncz. De másrésztől megtanította a zsidókat e mulatság arra, hogy az ő rugdalódzásaik és köpködéseik semmit sem használnak az ő ügyüknek, sőt inkább önmagukat teszik ki ezéltáblául s erőszakkal provokálják az antiszemitizmust. Egyébiránt a mulatság következőképpen folyt le. Két részből állott: délután 5—8-ig a Korona kertjében hangverseny volt igen érdekes programmal: a mulatság második része, a tulajdonképeni táncmulatság, a Korona nagytermében este 1/210 órakor vette kezdetét, melyre Ungvár városa és Ungvármegye válogatott közönsége jelent meg. S ezzel hatalmasan dokumentálta azt, hogy a „Ne hagyj magad Schlézinger“-féle handa-bandákra nem ad semmit. Meg is telt a bálterem az illusztrus közönséggel úgy, hogy oda egy zsidó sem férhetett volna be, ha akart is volna bejutni. Ez tehát az erkölcsi siker, de az anyagi sem áll hátrább, amennyiben 240 korona tiszta nyereséget hozott az Ungvári Körnek, leszámítva mindeafele kiadást.

A kis hegedűs. Egy nap n egy fiucska állit be a nizzai intézet igazgatójához és felvételt kéri Don Boszko éppen itt volt s hozzá vezették. A kis fiu hóna alatt egy kopott repedt hegedűt szorongatott, ez volt egész vagyona, evel kereste kenyerét az utcán.

— Hová való vagy barátom?

— Nem tudom.

— Honnan jössz?

— Nem tudom.

— Hát szüleid hol vannak?

— Nem tudom, soha sem ismertem őket.

— És hová mégy?

— Nem tudom.

— No jól van kis barátom, most már tudom, hogy meg van benned minden tulajdonság arra, hogy Don Boszko intézetébe felvegyenek — szolt most Don Boszko — és elrendelte a fiu felvételét.

A fiuból kiváló becsületes munkás vált.

A néhány utaztak paloták hol az a afrikai állottak zettek nekik, magyar nem is fizettek al szép mégis valókat nagy bá magyaru hegedűje De megl mert mé

G. nines pé s ezzel ben gaz Pedig m toha ga ténylege ses köle kinti, a nyomott részben hasznos annak, k ményét és jöve egyedül visszafiz mindig ben fore vidéki t sághoz, mai san Jelzálog biztosító vagyoni gyen bá nem mi löbbje, annak három-n tal már zethe ju felelően gazdasá

R. iroda, (Fajt Ja auguszt Utazás —Salzb kegyhel Cette— louse— roli keg Résztét 90 frt. II taly 80 roda va

A cigány arabus. Igen mulatságos eset történt meg néhány honfitársunkkal, akik a kiállítás megtekintésére utaztak Párisba. Éppen a Trocadero aljában levő exotikus palotákat nézegették és átmentek a rue de Tunisie-n, ahol az arab kereskedők árulják olcsó pénzen az állítólag afrikai ipar apró csecse-becséit. A mi magyarjaink is megállottak egy arab kirakat előtt és egy cigarettá szipkát nézegettek, kérdezve, mi az ára. Az arab két ujját mutatta nekik, jelezve, hogy két frankért vesztegeti portékáját. A két magyar beszélgetni kezdett anyanyelvükön, hogy ez bizony nem is drága, otthon azt mondják majd, hogy tíz frankot fizettek érte. Egyszerre elkezd nevetni az arabus és megszólal szép magyar nyelven: „No kérem tekintetes ur, csak mégis furcsa, hogy minden magyar így csapja be az otthonvalókat az ajándékaival.“ A magyarok alig tudtak szólni a nagy bámullattól, hogy ez a turbános alak olyan jól beszél magyarul. Hát kisült, hogy Mazaffer ur magyar cigány, aki hegedűjével nem tudván eleget keresni, beállt arabusnak. De megkérte honfitársait, hogy a titkot ne adják tovább, mert még elbocsátják a szolgálathól, ha kisül a turpisság:

Gazdáink veszedelme. A gazdának van földje, de nincs pénze, melynek segítségével az áldott anyaföld értékét s ezzel kapcsolatban jövedelmezőségét kihasználhatná s egyben gazdasági gyarapodásának fundamentumát is megvetné. Pedig mind ezeket elérni nem nehéz, ha birtokára a mostoha gazdasági viszonyoknak megfelelő olcsó s a földbirtok tényleges értékével arányban álló magas összegű törlesztéses kölcsönt vesz fel s ezt mindaddig forgató tőkének tekinteti, amíg a börzespekulánsok jóvoltából a minimumra lenyomott gabonaárak emelkedni fognak s részben az őszi, részben a tavaszi munkálatokkal párhuzamosan végezhető hasznos beruházásokra fordítaná, hogy ez által elejét vegye annak, hogy az egész esztendő fáradságos munkájának eredményét potom áron elvesztesse. Kelljen s birtoka értékét és jövedelmezőségét fokozhassa annyira, hogy a jövőben egyedül a jövedelem szaporulat legyen hivatva a kölcsönt visszafizetni. Nagy baj ugyanis nálunk, hogy a gazda még mindig idegenkedik a kölcsönnek ezen nemétől s szívesebben fordul a tagadhatatlanul könnyebben megszerezhető — vidéki takarékpénztárak csaknem uzsora kamatu váltóadósághoz, a mely nem ritkán okozza tönkremenését. Pedig a mai sanyaru gazdasági viszonyok közepette az „Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet“ Budapesten, VI. ker. váci-körut 39. biztosított előnyök teszik lehetővé csupán, hogy a gazda vagyoniilag gyarapodjék, erkölcsileg pedig versenyképessé legyen bármily más agrárállam polgáraival. Ezen intézet ugyanis nem mint a hazai és különösen fővárosi pénzügyintézetek leg-többje, a melyek a földadó 100-szorosát tekintik értékül s annak is csak felét adják kölcsönül — a tényleges érték három-negyed részét szavaztat meg 5 koronás félévi kamattal már törleszthető kölcsönt, mi által gazdáinkat azon helyzetbe juttatja, hogy a XX-ik század követelményeinek megfelelően szerezhessek be szükségleteiket s szerelhessek fel gazdaságukat, hogy meghatványozhassák jövedelmeiket.

Társas Zarándoklat Lourdesbe.

Rendezi *Karlsberg és Társa nemzetközi utazási iroda*, (Budapest, VII., Bethlen-utca 4. szám.) Vezető: *Fajt János plebános* Erzsébetfalván. Indulás: 1900 augusztus hó 27-én, visszaérkezés szeptember 11-én. Utazás időtartama 16 nap. Utirány: Budapest — Bécs — Salzburg — Innsbruck — Buchs — Einsiedeln (schweiczi kegyhely) — Zürich — Bern — Genf — Lyon — Tarascon — Cette — Toulouse — Lourdes. — Vissza: Lourdes — Toulouse — Cette — Lyon — Genf — Bern — Zürich — Wilten, (tiroli kegyhely) — Innsbruck — Sebothol — Bécs, — Budapest. Résztvételi árak 7 napi elsőrangú ellátással: III. oszt. 90 frt. II. oszt. 170 frt I. oszt. 220 frt. Ellátás nélkül III. osztály 80 frt. Bővebb felvilágosítást nyújt a fentnevezettroda vagy főt. *Fajt János plebános Erzsébetfalván.*

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Villamos vasut Khinában. Pekingben is van villamos vasut, mely a körülzárt „vörös“ városrészből kiindulva, négy angol mérföld hosszában összeköti a császári épületeket és a melyet a zavargás előtt nemrég nyitottak meg. A megnyitó ünnepen jelen volt egész udvartartásával Kueng-Su császár és az özvegy császárné. A császár elismerését fejezte ki a vasut építőinek és hozzátette, hogy az istenek is jóváhagyták ezt az új közlekedési eszközt. A khinai papok ugyanis azon a nézetten voltak, hogy a gőzerőre berendezett vasutat nem szeretik az istenek, mivel hogy a mozdony füstje bántja őket és az eddigi vasutakat úgy kellett berendezni, hogy templomot nem érintettek. Ellenben a villamos vasutat nagyon szívesen látják, miért is annak állomásai a templomok közvetlen szomszédságában vannak.

Hasznos Tanácsadó.

Gyümölcs- és zsirfoltok eltávolítása. Ha valami színes gyümölcs, pl. szeder vagy ribizli leve fogta meg ruhánkat, vegyünk egy közönséges kénes gyufát s tartsuk annak füstjére a foltot, ez eljárást ismételjük mindaddig, míg a kengőz ki nem vette a foltot ruhánkból. A zsirfoltokat pl. fehérgyapju kelméből vagy kendőkből úgy távolíthatjuk el, ha igen finom buzalisztet veszünk s azzal — közben tiszta lisztet véve elő — mindaddig gyengéden dörzsöljük a zsirfoltot, míg a liszt azt a kelméből fölszedte. Ha pedig tintát öntöttünk vigyázatlanságból ruhánkra, azonnal áztassuk azt be édes tejbé néhány percre, aztán dörzsöljük ki a ruhából, s több lében kiöblítve megtisztul a ruhánk. Szintén így kell eljárni, ha a szoba deszkázatára ömlött a tinta, azonnal, míg nedves a folt, édes tejet kell arra bőven önteni, hogy elborítsa, s pár percreig ázni engedvén, köpporral feldörzsöljük, s aztán több lében felöblítve megtisztul. Csak vigyázni kell, nehogy a tiszta foltot előbb vízzel érintsük, mert az esetben a tejnek hatását elvettük.

Papírfelragasztás boros üvegekre. Nem ritkán megesik a nedves pinczékben, hogy a boros üvegekre felragasztott papírra irt u. n. czimkék leválnak az üvegekről, a mi zavart okozhat. A következőleg készült ragasz használata az esetet teljesen kizárja. 25 gramm asztalos enyvet 100 gramm 6 százalékos ecetben föl kell oldani, aztán 50 gramm finom buzalisztet 4000 gramm hideg vízzel elkeverni és az egészet együtt felforralni. E péppel kitűnően lehet czimkéket ragasztani és ha még lakkal bekenik, akkor sohasem válnak le. Mikor a palaczkok kiürülnek és fölöslegessé váltak, több óráig langyos vízben kell áztatni, hogy le lehessen rólok a papírt kaparni.

Üveg-palaczkok tisztítása. Gyakran nehéz az olyan palaczkot jól kitisztítani, a melyekben valami folyadékot tartottunk s annak részei erősen az üvegre tapadnak. Igen jó szolgálatot tesz ily esetben, ha krumplít apró darabokra vágva, azzal az üveget félig megtöltjük s aztán egy kis vizet öntve rá, az egészet jól megrázzuk, mire az üveg szépen megtisztul, csak még egy párszor tiszta vízzel után kell öblíteni.

A tyukok meszeslábúsága ellen. Ezen alkalmatlan baj ellen teljesen biztos hatásának mondják a szarvasszarv olajat, a melyet kemény ecsettel kell a meszes lábakra kenni, mire azok nemsokára meg fognak tisztulni. Az így kezelt tyúkot nem szükséges bezárni, szabadon járhat, mint-ha semmi baja sem volna.

A kis ruczák itatása. Itt arra kell vigyázni, hogy az itató edényben mindig annyi víz legyen, hogy a kis ruczának az egész csőrét ellepje, mert különben az első hetekben igen sok elpusztul. Oka pedig ennek az, hogy a kis állatok orrnyílása a portól, szemétől könnyen bedugul s ha ki nem tudják áztatni, a veszedelem bekövetkezik.

Taraczk kiirtása a szántóföldről. A birkával való legeltetéssel és tervszerű eljárással a taraczkot teljesen ki lehet pusztítani a szántóföldről. A taraczkot ugyanis birkával kell legeltetni míg csak azon egészen kopaszra le nem rágták: 8-10 nap múlva, ha a legeltetéssel felhagyunk, a taraczk újra ki fog nőni. ekkor megint rábocsátjuk a nyáját, hogy a hajtásokat lecsipkedje. További 7-8 nap múlva a földet olyan sekélyen, mint csak lehet, megszántjuk s megfogasoljuk. Mihelyt a taraczk kizöldül, rábocsátjuk a birkákat, melyek még a felszínre került gyökereket is lerágnák. Erre újból fogasolunk és a birkát ráeresztjük, azután pedig mélyen szántunk, de keskeny barázdákkal: lehet előhántóval ellátott ekével is e munkát végezni. A legközelebbi évben már kevés taraczk lesz földünkön. Ha őszit vetünk az így földbe, jó második veteményt is alkalmazni, mely a gabona letakarítása után a talajt beá nyékolja s ne engedje a taraczk terjedését.

A socialis kérdés hajdan és most. Irta dr. Verus. II. kötet. A keresztény társadalom programja. Nagy 8-rét alak 322 lap. Ára füzve 4 korona, kötve 5 korona.

1899. év őszén a fenti cím alatt megjelent mű elsőkötetét kitüntetéssel fogadta a katolikus világ. A kath. sajtó is nagyon behatóan foglalkozott a rendkívül érdekesen megírt művel, a melyet, mint a nemzetközi, istentagadó socializmus elleni fegyvert ajánlották olvasóinknak.

A második kötet, mely a XIX. század katolicizmusával, a modern állam és annak tarthatatlansága, az iskolakérdés és a munkáskérdéssel foglalkozik, szintén igen alaposan és nagy készültséggel van írva. Szerző igen jól választotta meg a témákat, melyekről írni hálás dolog, de jól és katolikus szellemben írni nehéz feladat, amelyet azonban dr. Verus remekül oldott meg. A mű tartalmából, mely 20 fejezetre van osztva, közöljük a következő érdekesebb fejezetek czimeit: A XIX. század és a katolicizmus, A XIX. század modern állama, A kereszténység államtana, A modern kor házassági köteléke, Az iskolakérdés, Az agrárosztály bajai és azok orvoslása, A munkás védtörvény, A munkabér életkérdése, A munkásbiztosítás, A kisipar válsága és rendezése, A pénz hatalma, A sajtó hatalma, A philosemitizmus és antisemitizmus vagyis a zsidókérdés, A legszegényebb osztály és az állam stb. A mű harmadik és befejező kötete sajtó alatt van s f. év szeptem-

ber hó elején meg. A könyv kapható a Szent Gellért kath. müintézet könyvkiadóhivatalában (Budapest, VIII. Práter-u. 44.) Az összeg előzetes beküldése után a szállítás bérmentes.

Gyónási könyvecske. Szent áldozási imák s néhány szent ének. Elemi iskolai tanulók számára írta Baumann Károly hitoktató. Ezen hasznos kis füzetet, mely a Szt Gellért kath. müintézet könyvkereskedésében kapható, ajánljuk a lelkeskedő papság, hitoktatók és szülők figyelmébe. Ára 20 fillér. Tömeges megrendelésnél árengedmény.

Az 1900. évi szent jubileum kézikönyve. Irta Kereskényi Gyula, érdi esperes-plebános. A könyv mindenről felvilágosít, ami csak a jubileumra tartozik; és ami a munkának állandó becse, az a bucsukról szóló rész, amiből világosan meg fogja tudni mindenki, hogy miben áll a bucsu, amit olyan sokszor emlegetnek a jó hívők, de a mit kevesen ismernek. Az ujságok nagyon dicsérik a könyvet. Megrendelhető a Szent Gellért Kath. Müintézetnél, Budapesten. Ára 3 korona.

Magyarország és a zsidóság. Irta Petrásevech Géza, a jeles katolikus hírlapíró ily című nagyszabású munkájának immár megjelent a második kiadása. Irodalmunkban valóban ritka jelenség, ha egy tudományos színvonalon álló műből rövid idő alatt új kiadást kell rendezni. Ez bizonyítja, hogy Petrásevech műve mily alaposan van megírva. És tény, hogy aki a zsidókérdéssel komolyan és behatóan akar megismerkedni, bele akar hatolni a zsidó nép jellemébe, ismerni akarja történetét, vallását és pszibikumát, egész lényegét, aki a maga elrettentő valójában akarja megismerni a zsidóság befolyását Magyarország közgazdasági kulturális és társadalmi életére, az olvassa el e könyvet. A 205 oldalra terjedő, nyolczadrét alaku könyv ára füzve 3 korona. Megrendelhető a Szent Gellért katolikus müintézet könyvkereskedésében (Budapest, VIII., Práter-utca 44.)

„Mária Országá” cím alatt Hoós János temesvári áll. tén. képezdei ének- és zerenánár egy igen hasznos zene-folyóiratot ad ki, melyből eddig már 5 füzet jelent meg. A magyar zene- és költővilág legkitünőbbjei sorakoztak a szerkesztő mellé, s e gárda elég biztosíték arra, hogy a további füzetek is ép oly tartalomduak lesznek, mint az első öt. Szébbnél szébb egyházi s főleg Mária-énekek töltik meg a füzeteket. Az énekek mind kétszólamuak s orgona- vagy zongorakisérettel vannak ellátva. Eddig a következő 40 oldal jelent meg: Bízalom Máriaiban, Rózsafüzér, Mennynek földnek dicsőséges királynője, Tenger csillag Isten anyja, Mária az árvák anyja, Tekints le égből, szűz anyám, Ave Maria, Légy egyetlen boldogságom. A magyar nép a te néped, Keresztények erőssége, Sirok a te keserveddel, Szűz Mária Anyánk, Hymnus Mária kápolnához, Boldogtalan szív keserve, Boldog asszony anyánk, Lytánia a XVIII. századból, Uram irgalmaz, Nézz le ránk a magas égből, Oh Mária liliomszál, Oh legszentebb szív asszonya, Asszonyunk szűz anyánk, A keresztnek szent tövében. Hajadonok esdeklése, Ave Mária, E siralom bus völgyéből, Egy óhajtság egy dicséret, Mária szívemet, Fohász Magyarország nagyasszonyához, Hozzád esdünk szűz anyánk, Szép vagy Isten édes anyja, Hymnus Jézus szent szívéhez, Jertek tiszta lelkek, Ha én mindazt elmondhatnám, Oh áldott szűz anya. Hymnus a szűz Máriához, Oh Mária szűz virágszál, Stella Maris, Gyászdal kis gyermekek fölött. A „Mária Országá” megjelent havonként egyszer nyolcz oldalon s ára egész évre 12 korona, félévre 6 korona, egyes szám ára 1 ko

rona 20.
vatalába

Jé
evangéliu
zetekkel
csak 2 k
élettörtén
sen és i
nem volt
életét ekk
melegebb
kath. mü
ter-utca

Va
pen meg
része a v
a Szent
pest. VII

Az
jelent. A
A jelen
szítsük
A lélek
római z
ügyeit, a
téseit, u
röl. A fü
mely mi
tartalmát
„Örökim
het meg
lödöknek

A
—
kell ám

Az
—
—
—
—
megértén

Ta
Di
otthon v

rona 20 fillér. Az előfizetések a „Mária Országa” kiadóhivatalába Temesvár-Belváros küldendők.

Jézus Krisztus isteni Megváltónk élete A négy evangéliumból időrendben összeállította és magyarázó jegyzetekkel ellátta dr. Balits Antal székesegyházi kanonok. Ára csak 2 korona. Kit ne érdekelne az Ur Jézus Krisztusnak élettörténete, amelyet mindenki ismer ugyan, de rendszeresen és időrendben nagyon kevesen ismernek. Könyv még nem volt eddig a magyar irodalomban, mely édes Jézusunk életét ekkép tárgyalta volna. Balits ur könyvét ajánljuk a legmelegebben olvasóink figyelmébe. Kapható a Szent Gellért kath. műintézet könyvkereskedésében, Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.

Való és mese. Irta: Deszkás Miklós. Igen jól és szépen megírt 8 elbeszélést tartalmazó könyv, melyek nagy része a vasúti-életből van merítve. Ára 1 korona. Kapható a Szent Gellért kath. műintézet könyvkereskedésében. (Budapest, VIII., Práter utca 44.)

Az örökimádás I-ső évfolyamának júliusi füzetét megjelent. A két ives füzet mindenben megfelel jó hírnevének. A jelen füzet * Melkisedek, dr. Csajka Ernő: Hogyan készítsük elő a beteget a szentgyónásra és áldozásra. Spes: A lélek kincse című cikket tartalmazza, továbbá közli a római zarándoklat programját, az Oltáregyesület folyóiratait, az emelendő „Örökimádás-templom“-ra befolyt gyűjtéseit, ugyisint megemlékezik az Orsz. kath. nagygyűléséről. A füzet irodalom czímmel érdekes olvasnivalót hoz, a mely mindenkit érdekel. Az ügyesen összeállított füzet úgy tartalmát, mint kiállítását tekintve, maga-magát ajánlja. Az „Örökimádás“-t Budapest, IV., Váci-utca 46. sz. alatt lehet megrendelni. Egész évre 3 korona (1 frt. 50 kr.) Érdeklődőknek készséggel küldenek mutatványszámot.

Főösleges óvatosság.

A tanár ur gombaszedésnél talál egy fiut.
— Hát ismered-e a gombát? — kérdi tőle. Nagyon kell ám vigyáznod, hogy mérges gombát ne vigy haza.
— Oh, nem eszük meg — szól a fiu.
— Hát?
— Édes anyám a vásárra viszi eladni.

A bizonyítvány.

Az új eszelédet, mikor helybe lép, kérdi az asszonya:
— Hát a bizonyítványa hol van?
— Eltéptem.
— Eltépte? No hát ezt egyszerűen nem értem.
— Elhiszem. De ha látta volna a nagysága, nyilván megérténé.

Vizsgán.

Tanár: Bizony a növénytanból nem tud semmit.
Diák: Boesánatot kérek, tanár ur, de az állat világban otthon vagyok.

Hová való.

Egy utas betérve a faluba, megszólít egy poczakos embert.

— Idevaló maga, bácsi?
— Nagyrészt. — válaszolt a falusi.
— Ugy értem itt született-e?
— Nem én. A nagyrészt idevaló vagyok.
— Hát gyermekkorában jött ide.
— Nem én. Hat esztendeje, hogy idegyöttem, de akkor olyan sovány mintegy kóró. Most kétszáznyolcvan font vagyok — ezt megitt szereztem . . .

Jó tanács.

Suszterné: Mondhatom. Petákné. borzasztó ezekkel a neveletlen inaskölykökkel vesződni. És ha ütöm őket, a rendőr-éghez szaladnak és megbüntettetik az embert.

Petákné: Tudja mi, majsztranné, ha méregbe jön fusse csak az urát, az ugyse mer panaszkodni!

Kárpótlás.

Háziasszony: Mit zörög azokkal az edényekkel. Terka?
Terka: Kérem szépen, nincs kimenője a huszáromnak hat egy kicsit utánozom legalább a kardesörgetést.

Takarékosság.

Férj: De édes feleségecském, hová gondolsz az Istenért? Ez már a harmadik új ruha?!
Feleség: Csak nem haragszol érte? Hiszen minél több új ruhám van, annál jobban meg tudom a régieket kimélni.

Gyermekokoskodás)

A mama inti Bandit: Tudod, hogy nem szabad lármázni, a mikor a papa alszik.
Banti felel: Ha akkor lármázom, a mikor ébren van a papa, hát elnáspángol.

Csodálatos átalakulás.

Borós: Ugyan mondja csak, Vödörös, hogy tett szert erre a süri szürke hajzatra? Hiszen régebben teljesen kopasz volt?
Vödörös: „Annyit busultam a kopaszágom miatt, hogy teljesen beleöszültem.”

Iszákosság gyógyítható a már számos esetben fényes eredménnyel használt, a „Sas-gyógyszertár” által kiadott orvosi rendelet szerint készült **Iszákosság** elleni zerrel. Igen sok elismert levél. Az illetőnek tudta nélkül is beadható. Egy adag ára **2 frt 20 kr.**, egy kettős adag mely makacs bajnál szükséges, **4 frt 40 kr.**, az utóbbi összeg előleves beküldése mellett, bérmentes szétküldés. Kapható **Sas-gyógyszertárban, Lugoson 19. sz.**

Vértes-féle Sósorszesz.
Minden házban szükséges.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: SCHÖDL GYULA.

A vonatok érkezése Budapestre. Érvényes 1900. május 1-től.

Table with columns: vonal, szám, érkezés, honnan, vonal, szám, érkezés, honnan. It lists arrival times and origins for various train lines.

Jegyzetek a k. p. érkezéshez: 1 Közl. június 15-től bez. szept. 15-ig. 2 Közl. május 15-től. 3 Közl. június 1-től bez. szept. 15-ig. 4 Közl. ünnep- és vasárnap május 15-től bezárólag szept. 15-ig. 5 A ny. p. erk. 6 Erkezik minden hétfőn és csütörtökön. 7 Közl. június 1-től. 8 Közl. ünnep- és vasárnap május 15-től szept. 15-ig. 9 Közl. június 1-től minden szerdán. 10 Erk. minden kedd, csütörtök és szombaton.

A vonatok indulása Budapestről. Érvényes 1900. május 1-től.

Table with columns: vonal, szám, indulás, hová, vonal, szám, indulás, hová. It lists departure times and destinations for various train lines.

Jegyzetek a k. p. indulásához: 1 Közl. ünnep- és vasárnapokon máj. 15-től bez. szept. 15-ig. 2 Közl. június 1-től bez. szept. 15-ig. 3 Közlekedik június 15-től bez. szept. 15-ig. 4 Közl. június 1-től. 5 Közl. június 1-től minden csütörtökön. 6 Közl. ünnep és vasárnap május 15-től szept. 15-ig. 7 Közl. minden kedd, csütörtök és vasárnapon. 8 minden szerdán és szombaton.

Vertical text on the right edge of the page, including names like Balits, Bohne, Doser, Dvora, Garra, Hajdu, Lasse, Mesch, Philot, Schne, Scotti, Sprira, Vathy, Kócsi, Pogon, Vidé.

SZENT GELLÉRT KATHOLIKUS MŰINTÉZET

KÖNYVKERESKEDÉSE

BUDAPEST, VIII., PRÁTER-UTCZA 44. SZ.

Megjelentek és kaphatók az alant felsorolt művek:

Vallásos művek.

- Balits Antal dr.**, Jézus Krisztus, isten Megváltónk élete Füzve 2.— kor.
- Bohnert Marián**, Assisi szent Ferencz élete. (1182—1226.) Füzve 4.— kor. Kötve 5.20 kor.
- Dosenbach István S. J.**, Szűz Mária, az ifjúságnak mintaképe, vagy az ifjúságnak ártatlansága- és buzgalmáról. Fordította Lessenyei Ferencz. Füzve 20 kor.
- Dvoreczky J.** Krisztus keresztje és a vörös socialismus. 30 május sz. beszéd a társadalmi kérdéssről. Füzve 2.40 kor.
- Garra V.**, Loretto az új Názáret. Füzve 1.— kor. Kötve 1.60 kor.
- Hajdu T. dr.**, Teremtette volna-e isten a világot öröktől fogva? Füzve 1.40 kor.
- Lasserre H.**, A ludi Szent Szűz tisztelete május hónapban. Füzve .40 kor. Kötve 3.— kor.
- Meschler S. J.**, Novena, azaz kilencz napi ájtatos ág a lourdesi Szent Szűz tiszteletére. Füzve 1.20 kor.
- Philothea** vagy útmutatás a vallásos életre. Szalézi szent Ferencz után rövid kivonatban átdolgozta Hongg Leo. Kötve 1.60 kor.
- Schneider C. M.**, A század alkonyán. Elmékedések a la h. egyházzól és a tpr. dalomról. Fordította Adjutus Secundus. Füzve 4.— kor. Kötve .80 kor.
- Scotti**, Elmékedési könyv papok számára. Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet: Füzve 12.— kor. Kötve 14.40 kor.
- Spirago F.**, Katholikus kat kizmus felnöttek számára Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet Füzve 12.— kor.
- Vathy J.**, Mária esték. 52 Mária-legenda Füzve 2.— kor.
- Köcsi **Mayer Gy.**, Gyász-szertartás. Temetési kézikönyv. I. kötet: Temetési szertartások és gyász énekek. Kötve 2.50 kor. II. kötet: Halotti bucsuztatók. Kötve 3.— kor. A két kötet együtt 4.40 kor.
- Pogonyi Bernát**, Sekrestyések és harangozók vezérkönyve (Utmutatás a sekrestyések é. harangozók teendőire) Füzve 1.— kor.
- Ének és imakönyv** a kath. tanuló ifjúság használatára. Kötve —.40 kor.
- Gyónási könyvecske.** (Szt. áldozási imák és néhány szt. ének.) Elemi iskolai tanulók számára összeállította Baumann K. Füzve —.20 kor.
- Készület a szt gyónáshoz.** Felnöttek számára —.10 kor. Ugyanaz, bővítve, német nyelven —.20 kor. —————
tót nyelven —.20 kor.
- Hock János** imakönyve. Diszes kiadás. Kötve 10 koronától 60 koronáig. Ugyanaz, egyszerű kiadás. Kötve 6 koronától 14 koronáig.
- Hock János.** Vigasztalások könyve. Vászokötésben 6.— kor. Diszkötésben 11.— kor.
- Kiss Arisztid**, Lelki ibolyák. (Oktató imakönyv gyónók számára.) Füzve —.40 kor. Kötve —.60 kor.
- Lövärdy Alajos**, Ének- és imakönyv a magyar-német kath. tankötelesek és hívek számára. (Magyar és német nyelven.) Kötve —.60 kor.
- Szemenyei Mihály**, Szent József tisztelete. A szent család imakönyve. Reggeli, esti és szent mise imák. Kötve 1.40 kor.
- A Szent Mise** a világ legnagyobb kincse Elmékedési és imakönyv. Kötve 2.— kor.
- Tárkányi B.**, Vezérszillag. Vászokötésben 4.— kor. Bőrkötésben 6.— kor. Bársonykötésben 16.— kor.
- Tárkányi B.**, Lelki manna. Ének- és imakönyv. Kötve —.70 kor.
- Walser J.**, Örök imádás, a legméltóságosabb oltáriszentség imakönyve. W. után Varga Mihály plébános. 2. kiadás. Vászokötésben 3.20 kor. Bőrkötésben 5.— kor. Finom — 6.— kor. Még finomabb kötésben 8—9 kor.
- Néhai Nogáll János** v. nagyváradi fsz. püspök kiadványai:
- Kempis Tamás** négy könyve Krisztus követéséről. Kis alak. Vászokötésben 1.— kor. Ugyanaz, nagy negyedréti kiadás F. Ivászokötésben 8.— kor. Egészvászokötésben 12.— kor. Vászondiszkötésben 16.— kor.
- Áldozatlángok.** Imádság és elmékedés félek. Kötve 1.20 kor.
- Boldogasszony követése.** Kötve 2.40 kor.
- Csarnok** a keresztény hitélet ügyére. Kötve 3.— kor.
- Liguori szt Alfonz** vezérkönyve az oltáriszentség látogatásáról Kötve 3.— kor.
- Liliomszálak.** Kötve 3.— kor.
- Szentek tudománya.** Kispapoknak és miséspapoknak. Kötve 3.— kor.
- Szeráf hangok szert Teréziától.** Kötve 2.40 kor.
- Az Urangyala.** Elmékedések. Kötve 3.— kor.
- Keresztény **Vezérczikkek.** Elmékedések. Kötve 3.— kor.

Vegyes művek.

- Petrassevich G.**, Magyarország és a zsidóság. Társadalmi tanulmány Füzve 3.— kor.
- Verus A** szociális kérdés hajdan és most. Socialpolitikai mű. I. kötet. Füzve 4.— kor. Kötve 5.— kor.
- A II és kötet sajtó alatt van, megjelenése legközelebb várható. A teljes munka ára. Füzve 14.— kor. Kötve 17.— kor.
- Mayer B.** A spiritizmus keresztény kath. megvilágításban. Négy szabad előadás. Füzve 1.20 kor. Kötve 2.— kor.
- Ullatorne.** La Salette története. Fordította Varga Mihály. Füzve —.54 kor.
- Varga M.** A nagy világesapás 1.— kor.
- Deszkáss M.**, Való és mese. 8 elbeszélés. Füzve 1.— kor.
- Égly M.**, Verőfény. Tárzák. Füzve 1.— kor.
- Kubinyi Viktor**, Maison-rouge. Elbeszélés. Szabadon francziából. Füzve 2.— kor. Kötve 3.— kor. Diszkötésben 4.— kor.
- Mester Károly**, Tarka világ. Apró novellák. Füzve 1.— kor. Kötve 2.— kor.
- Nyizsnyay Iván**, Szelid elbeszélések. Füzve 3.— kor.
- Sziklay János**, A eserepesi kastély. Regény. Kötve 2.— kor.
- Zempléni Árpád**, Kis emberek. Elbeszélések. Kötve 1.— kor.

Minden, bárki által hirdetett könyvet az eredeti holti áron szállítjuk.

Vidéki megrendelések csakis utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett eszközöltnék. Utóbbi esetben a postaköltséget mi fizetjük.

Készpénz-kölcsön

birtokokra és házakra,

a valódi becserkék háromnegyed részéig, II helyre is, 20-30 évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzint nem. Lebonnyítás 14 nap alatt. Konvertálás helyes és illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv-másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Finom Rum,
Törköly,
Szilvorum,
Eczet és
Likörök

Kezelési könyv és árlap ingyen!

10 arany érem. Alap. 1869.

WATTERICH A.

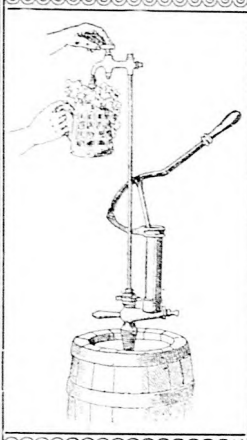
Budapest, Dohány-u. 5.

Czikkek a borkezeléshez.

Borbetegségek elleni szerek.

A világ legjobb sörszivattyúi

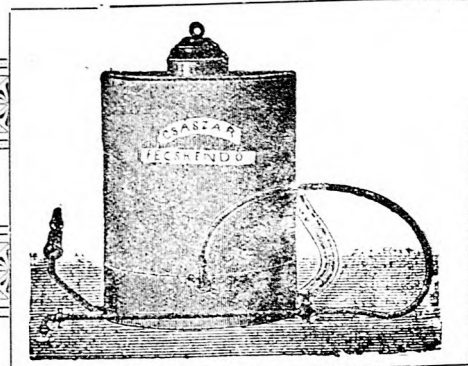
bárki által hideg
uton minden ké-
szülék nélkül ki-
tűnő minőségben
még a legkisebb
mennyiségben is
előállítható híres
ívonataimmal.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtöké-
letesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb permetező-
gép a Vermorel-féle

„Császár Fecskendő”

mely eddig minden versenyen, melyen résztvett, az
első díjat nyerte. — Legujabb 1899. évi minta.

Erős réz-puttonnyal nickelézett részeket gondos ki-
állításával általános eltömésnek és javításnak kitéve.

Ara csomagolással együtt **csak 12 ft.**

Megrendelhető **Sohr József** úrnál **Szill Somogy m.**

Megrendelések kéretnek, ha utóbbi szállításra is, már most feladni,
hogy az előírt időre pontosan eszközölhessem. Utánvétellel vagy a pénz
előleges beküldése mellett.

! Teljes jótállás !

A Sohr „Szent-Antal” kaszagyár, mely a világ legelső kaszagyára

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy Sohr „Szent-Antal” kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 darab közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: Sohr József Somogy-Szill.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédelgést. És miután a **Szent-Antal jegyű** kaszá-
val, melynek jó híre bejárta az egész világot, és a mely a múlt évi londoni kiállításon is **nagy aranyérmét**
és **diszoklevelet** nyert, a szédelgőknek kissé a körmükre koppantottam, azt mindenféle furlanggal utánozzák
és el akarják hitetni, hogy őska portékájuk valódi „Szent-Antal”-kaszsa, azért mindenkit saját érdekében is
figyelmeztetek, hogy óvakodjon a hamis utánzatoktól, mert a **Szent-Antal-kaszsa** csak akkor valódi, ha fókán
az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat.

Az **egyedüli kasza**, mely
minden tulajdonosát várakozáson
fölül kielégíti. A **Szent-Antal**
kaszsa közkedveltségét főleg szí-
vós, sem nagyon kemény, sem
lágú és csodálatra méltó élének
köszön. Különösen azért felel
meg közönségnek, mert a

Szent-Antal jegyű kaszának erős orma és nyaka van és igen vékony pengéje. Nem kell minduntalan kovács-
kézre adni, mert egy rendes kaszásemler kezéhez van igazítva

Sok gazd: a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a **Szent-Antal kaszánál** nem jöhet elő, mert az
ikalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek atadva. A **Szent-Antal kaszával** csupán egyszeri kalapálással
több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. **Minden**
darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszáért kicserélem. De tapasztalatból tudjuk, hogy
e közül sincs egy rossz.

A **Szent-Antal kasza** árai: — 65 70 75 80 85 90 95 100 cm. hosszú
— 95 1.— 1.05 1.10 1.15 1.20 1.25 1.30 forint.

5 db megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 db-nál a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld.

Amergauai kaszakó a legmegfelelőbb a Szent-Antal
kaszához. 1 db 25 kr. 10 db 2 ft. „Diadal” ezüstacél kalapáló készülék. Üllő és kalapács
párban 85 kr.

Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

Védjegy.

